

Shemót – ‘Namen’ 5785

Torah; Exodus 1:1 – 6:1

Haftarah; Jesaja 27:6 - 28:13; 29:22; Jeremia 1:1-2:3

Brit Chadasha; Hebreeën 12:18-29

In het tweede boek van de Torah zijn drie hoofdthema's te onderscheiden; de onderdrukking van de Israëlieten, de geboorte van Moshè en zijn roeping. Het vervolgt met de tien plagen die naar een climax gaan en de uittocht van het volk. En de beschrijving van de tocht naar de berg Sinaï met als hoogtepunt het sluiten van het verbond. In deze eerste Parasha van het boek Sjemót, hierna volgen er nog tien, lezen we dat – het boek begint met het noemen van de namen – *shemot* – van Ja'aqovs zonen – de nieuwe farao vreest dat het joodse volk te groot wordt, heerst wreed – Moshè wordt geboren en wordt door de dochter van de farao opgevoed – als Moshè het recht in eigen hand neemt, moet hij vluchten – hij komt aan in Midjan en tijdens het hoeden van de schapen ziet hij een brandend bosje – daar verscheen een engel van de Eeuwige aan hem – en wordt Moshè bevolen om naar Egypte terug te keren en het volk uit hun lijden weg te leiden naar het beloofde land.

De Torah als tegenwicht voor de doornen.

Als Moshè eens de kudde schapen en geiten voorbij het steppeland dreef in de zuidelijke Negev woestijn, komt hij bij de berg Horeb, beter Choreev.

Dit betekent 'woestheid, verlatenheid'.

Het bergmassief wordt in het vervolg van de geschiedenis ook Sinaï genoemd.

De overeenkomst is opvallend; *s'neeh* betekent een doornstruik en *Sinaj* betekent 'doornachtig'.

In 2009 heb ik de gelegenheid genomen om 'een' berg in de Sinaï te beklimmen – nachts, 2285 meter hoog – en dan vroeg in de ochtend bovenop de berg, de zon zien opkomen. (zie foto)

In de overlevering is dit de berg *Djebel Mousa*, de berg van Moshè, echter de locatie is onduidelijk.

Blijft wel een onvergetelijke klim. Een majestueus uitzicht en een gevaarlijke afdaling.

Daar in die afgezonderdheid openbaart de G'd zijn aanwezigheid in het begin aan Moshè in de vorm van een brandende doornstruik. (Ex.3:2)

Diverse uitleggingen zijn geopperd over de struik die wel brandde maar niet verteerde.

Over het vuur legde de Maharel van Praag dit in de 16e eeuw uit, als een verwijzing naar de joodse hardnekkigheid. Net zoals de doornstruik niet in vlammen opgaat zal ook het joodse volk nooit ophouden zijn licht te verspreiden.

De joodse geschiedschrijver Philo zegt dat de vlammen het symbool zijn van de onderdrukkers.

Rabbi Bachya ziet ook dat ondanks het vuur van de ontberingen, een openbaring voor het volk voor eeuwig is. Zoals Jesaja in de Haftarah lezing het profiteert in 27:6;

“De tijd zal komen dat Ja'aqof zal wortelen, dat Israëel zal uitbotten en bloeien.

En de vruchten van de oogst zullen de hele aardbodem bedekken.”

De geschiedenis heeft ons geleerd dat G'ds volk voortdurend in vuur en vlam staat en steeds weer met geweld en haat in het liegende laaiende licht van de wereld wordt gezet.

Er is een doorgaande tzarot/sores geweest van vervolging en verdriet, van strijden en lijden.

Het gaat ook om de doornen; de weg van het volk is ook een weg van doornen en distels.

Dat was ook de weg van de Bemiddelaar, die de doornenkroon droeg.

Hij, als eniggeboren verbonden met eerstgeborene, Hij is het ware Israël.

En ook in ons gewone mensenleven voelen we soms prikkende en brandende doornen.

Later bij de Sinaï zegt het volk; *“na'aseh we'nishma', we zullen doen en horen”* (Ex.25:7)

als Moshè alle geboden en regels die de Eeuwige had gegeven, aan het volk bekend maakt.

De weg van de Torah als tegenwicht voor de doornen en distels!

Tegelijkertijd de leefregels voor de gehele mensheid.

Terug naar de Bron is een bergtop ervaring én het afdalen naar de wereld een uitdaging met perspectief, als men van die Bron heeft gedronken, (Jes.12; Joh,4:10,14)

De Torah is het bluswater voor een wereld die brandt!

Paradoxen prikkelen de nieuwsgierigheid.

Moshè zijn nieuwsgierigheid wint het van zijn angst.

Hij komt dichterbij om het *'ha'marèh gadol'* - het wonderlijke verschijnsel te bekijken.

Dan hoort hij de stem van G'd en verbergt zijn gelaat omdat hij vreesde G'd te zien.

Maar wie verscheen nu aan Moshè? Was het de Eeuwige zelf of de *'malach JHWH'*?

In zijn verdedigingsrede spreekt ook Stefanus over de engel in de vlammen. (Hand.7:30)

Ditzelfde fenomeen komen we later tegen als de Ene het volk voorgaat in de wolkkolom en de vuurkolom (Ex.13:21) waarbij elders wordt gezegd dat het een gezonden engel was die hen voorging. (Ex.23:20-23; Richt.2:1)

Zo lezen we ook dat de Eeuwige de Torah aan Moshè gaf, (Ex.19:20; 31:18; 34:29) maar óók dat de Torah via engelen aan het volk is gegeven. (Hand.7:53; Gal.3:19; Hebr.2:2)

Lees in dit verband ook Psalm 68:18 > Hebr. 12:22 e.v.

Hoe deze schijnbare tegenstrijdigheid op te lossen en hoe kunnen we recht doen aan de teksten?

Het antwoord is eenvoudig; het was de Almachtige die verscheen middels een engel.

Een engel is een boodschapper, die bij gelegenheid zelfs de volmacht ontvangt om namens de Eeuwige te spreken en op te treden.

Een engel had de volmacht om G'd te vertegenwoordigen in de brandende doornstruik.

Zo kunnen we ook Joh. 14:9 begrijpen;

"Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien."

Jeshûa, was geen engel, wel een Shaliach, een Gezondene. Hij, de Zoon van G'd, is nu *'de afstraling van G'ds heerlijkheid'* en *'de afdruk van zijn wezen'*. (Hebr.1:3-5)

Zo Vader, zo Zoon. Jeshûa spreekt namens Zijn Vader. (Joh.3:34; 12:49; 14:10)

Zoals ooit engelen G'd representeerden, zo werd G'd nu gerepresenteerd door de Zoon.

Van schapenherder naar herder voor het volk.

Moshè moest zijn sandalen uitdoen omdat hij op heilige grond stond.

Hij moest uit zijn *'na'aliem'* stappen. Na'aliem komt van het werkwoord, na'al; *'sluiten of grendelen.'*

Zijn eigen wegen afsluiten en blootsvoets omkeren naar de weg die G'd hem wees.

Dat is de weg van de mens; ook al bevinden zich veel distels en doornen op ons pad, de woestijn zal bloeien als een roos.

Dat onze nieuwsgierigheid om onszelf te ontgrendelen het mag winnen van de angst, om vervolgens Jeshûa, de levende Torah te volgen. Zó kunnen we G'ds Naam eren.

Fêdde.

Bronnen; De StudieBijbel, Torahcommentaar van H. J. Fields, rav. Ardelle en mijn eigen gedachten.

Foto; Israël – Sināi woestijn 2009, op de top van de *Djebel Mousa* wanneer de zon opkomt.